

Förslag till verksamhetsplan för Sameföreningen i Stockholm 2025–2027

Sameföreningen i Stockholm är en samisk ideell förening som startade 1947. Visionen är att främja kunskap och aktning för den samiska kulturens egenart och värde samt att stärka den samiska identiteten och samhörigheten bland våra medlemmar.

Föreningens målsättning är att:

- verka för att stärka den samiska identiteten och de samiska språken
- skapa mötesplatser för sameföreningens medlemmar, för samer i Stockholm med omnejd
- arbeta för att förbättra och underlätta sammanhållningen samer emellan
- arrangera aktiviteter som bidrar till att samiska kulturyttringar såsom jojk, teater, dans, hantverk, matkultur, slöjd, litteratur, musik, konst och språk bevaras och blir synliga i Stockholms stad med omnejd
- engagera och verka för att samiska och andra urfolksfrågor blir belysta i debatter, i skolan, i politiska sammanhang
- vara Stockholms samers röst i förvaltningsområdet för i Region Stockholm och Stockholms stad
- utveckla och arrangera offentliga publika sammankomster för medlemmarna och allmänheten i Stockholm med omnejd
- att ständigt hitta nya sätt att sprida kunskap om samisk kultur, historia och utmaningar
- arbeta med intressepolitiska frågor och verka opinionsbildande inom et samiska samhället såväl som i majoritetssamhället
- att utveckla samråd och konsultationer till att bli tillfällen för oss samer att påverka politiska och administrativa projekt redan från idéstadiet.
- utveckla samarbeten med samiska organisationer från huvudstadsregioner i Norden
- utveckla samarbete med urfolksorganisationer internationellt både på plats i Stockholm via ambassader och genom samarbeten med World Water Week, Native American and Indigenous Studies Association (NAISA) och eventuellt flera framöver.

Ekonomi och finansiering nu och framöver

Föreningen har en stabil ekonomi med grunden i verksamhetsstöd från Region Stockholm och Sametinget. Därutöver söker vi projektstöd från Stockholm stad, Sametinget, ISOF, Sameslöjdstiftelsen och Kulturrådet. Vår önskan är att vi på sikt skall få mer av långsiktiga verksamhetsstöd än projektstöd, framför allt från Stockholms stad. Det skulle kunna bidra till att föreningen får en bättre bas för långsiktig planering av olika verksamheter.

Vi önskar ytterligare medel för att kunna anställa vår verksamhetsledare på heltid, det är inte rimligt att vi på frivillig basis skall klara av mängder av projekt, möten etc. Vi har nu en lite större lokal än tidigare men vi behöver en ännu större för att kunna samla mer än 10-15 medlemmar. På sikt vill vi ha möjlighet att bedriva ett samiskt kulturcenter, med kontor, kansli samt en viss scen-yta.

På sikt menar vi också att Stockholm som huvudstad och första anhalten på resan i Sverige måste ha ett samiskt museum.

För ytterligare information om ekonomi, se budget för 2025.

Styrelse och organisation

Föreningens styrelse består av fem ledamöter och två suppleanter. Det planeras för minst tolv styrelsemöten under 2025 och det kan hållas fler vid behov.

Vi har en valberedning med två ledamöter varav en är sammankallande. En festkommitté på två personer finns också. Vi önskar en större och mer aktiv festkommitté för 2025, så att bland annat Kött- och paltfesten säkert kan bli av fortsättningsvis.

Föreningen har en lekmannarevisor, en ersättare till denne samt en auktoriserad revisor. En verksamhetsledare är nu anställd på 50 % och det är vår målsättning att en sådan tjänst ska kunna finansieras på heltid.

Samarbeten

Tillsammans blir vi starkare. Vi vill därför under 2025-2027 fortsätta att utveckla samarbeten, både lokala, nationella och internationella.

Samarbetet med andra samiska organisationer och institutioner ökar. Det gäller framför allt de nationella organisationerna; Svenska Samernas Riksförbund (SSR) och Same Ätnam. SSR har t.ex. varit oss behjälplig med diskussioner omkring konsultationsordningen i Stockholm, som trädde i kraft 1 mars 2024.

Det är viktigt att både Sametinget, Same Ätnam och SSR underlättar för respektive sameföreningar att mötas och dela erfarenheter. Inom kulturområdet finns också Viermie-K som en fortsatt samarbetspartner.

Föreningen vill utveckla samarbetet som påbörjats med Gaaltije i Staare/Östersund; bland annat genom att låna/hyra utställningar som de sätter upp i sitt museum för att också visa dessa i Stockholm. Den första lånade utställningen skedde i samarbete med Slipvillan i Stockholm genom projektet Aerpie.

Sameföreningen ska vara aktiva i debatten om den så kallade gröna omställningen och markexploateringen (gruvor, vindkraftverk m.m.) tillsammans med andra aktörer, bland annat Amnesty Sápmi, som vi också samarrangerar Minnesdagen 2025 med.

Vi ser också fram emot ett ökat samarbete med Skansen, där vi bland annat vill se att Saemien Sijte håller öppet oftare och mer regelbundet och att samisk kultur lyfts vid fler tillfällen än under den samiska nationaldagen.

Det är ytterst aktuellt att under året fortsätta identifiera samarbetspartners omkring lokaler och verksamhet för ett samiskt kulturcenter i Stockholm. Vi kommer även att tillvarata de idéer som tidigare framkommit i föreningen gällande detta.

Planer finns också på att utvidga det samarbete som påbörjats via kanadensiska, australiska och nyzeeländska ambassaderna. Det samarbetet har ju varit och kommer att vara extra aktivt i samband med World Water Week som planeras av Stockholm International Water Institute (SIWI) under augusti. Förra året ordnade föreningen en första dag tillsammans med alla urfolksdelegater, före själva konferensen. Detta fortsätter i år och säkert också kommande år, då "urfolkstemat" blir en mer stadigvarande aspekt av konferensen.

När det gäller samarbetet med Stockholm stad så har det blivit mycket bättre i samråd och i konsultationer genom Nationella minoritetsrådet som nu varit i gång ett av de två försöksåren.

Sameföreningen är försiktigt positivt inställd till denna förbättring, men har fortfarande fokus på vår särställning som urfolk och inte bara som en del av de fem minoriteterna i Sverige. Detta är viktigt inte minst mot bakgrund av konsultationsordningen som trädde i kraft under 2024 och numera även omfattar stad och region utöver statliga myndigheter.

Arbetet med att förbättra samråd och att göra konsultationerna meningsfulla fortsätter. Föreningen har dock en positiv upplevelse av att flera parter tidigare i beslutsprocesserna har vänt sig till oss, för diskussion, samråd etc. Arbetet med dessa processer tar dock mycket tid för oss; i möten innan, under och efter samråd/konsultation och vi arbetar för att dessa ska vara arvoderat från respektive part.

Vi kommer även att fortsätta se över behovet av att staden anställer en samordnare med samisk kulturkompetens alternativt att vi som förening får mer resurser för att kunna erbjuda det.

Samarbete med museer i Stockholm.

Förutom att vi fått en samisk curator på Nordiska museet som har medverkat i framtagandet av den stora utställningen Nordbor, med ett samiskt spår i den svenska historien, har vi också haft diskussioner med dem kring återbördande av kulturföremål m.m. Det har tidigare kommit upp en fråga om vad vi eventuellt skulle kunna ta hand om. Det är inte en fråga som föreningen kan handha, men vi har påbörjat en diskussion och tanken är att en konferens arrangeras med representanter för museerna i Stockholm och norra Sápmi för att se hur vi kan gå vidare.

Under 2024 och början 2025 har vi haft meningsfulla samråd med Stockholms länsmuseum, Scenkonstmuseet och Etnografiska museet som kommer fortsätta.

Sameföreningens tydliga målsättning är att samisk kultur måste vara representerad i Stockholm, främst för stockholmare och lärosäten, men också för utländska gäster som besöker huvudstaden.

En målsättning på ett par års sikt är att ett kombinerat samiskt kulturcenter och museum med kansli och anställd personal från skall finnas i Stockholm. Denna diskussion har påbörjats med framför allt med Stockholm Stad

Kommunikation

Vi fortsätter att kommunicera via vår hemsida och sociala medier (Instagram, Facebook). På Facebook driver vi både sidan Sameföreningen i Stockholm samt sidan Samer i Stockholm. Hemsidan är under omarbetning och ännu inte färdig. Vi skickar även ut medlemsbrev via epost två gånger i månaden till de medlemmar som uppgett mejladress och vidarebefordra aktuella uppdateringar på våra plattformar. Viktiga medlemsbrev, exempelvis kallelse till årsmöte, skickas även ut per post. Vi har intentionen att även skicka fysiska medlemsbrev till dem som inte har en mejladress och vi kommer i år att se över rutinerna för att detta ska fungera bra.

Språk- och kulturutvecklande aktiviteter 2025 och framöver

En viktig del för att bevara och utveckla vårt samiska kulturarv är att föreningen erbjuder språk- och kulturutvecklande aktiviteter. För verksamhetsåret 2025 har vi fått beviljat bidrag från ISOF (Institutet för språk och folkminnen) för att arrangera en minikurs i umesamiska, språkkurser i nordsamiska (fortsättning), sydsamiska (fortsättning) samt språkcaféer för olika samiska språk.

För 2025 och framöver planerar vi fortsatt ha slöjdcaféer fördelat på vår och höst. Förutom att slöjda tillsammans, pratar vi även om samisk kultur och ibland även de samiska språken.

När det gäller barn och ungdomar, önskar vi arrangera fler aktiviteter och träffar, och vi önskar att ni som medlemmar kommer med förslag på vad ni önskar.

Föreningen har intentionen att anordna ett flertal kurser både i år och framöver i duodji/vaetnoe (slöjdkurser) såsom kurs i rotslöjd, tennträdsbroderi, koltkurs och eventuellt hårdslöjd. Intresset för dessa kurser är mycket stort.

I början på 2025 kom äntligen den traditionsenliga Kött- och paltfesten tillbaka och vi kommer arbeta hårt för att den ska fortsätta vara en årlig träff för våra medlemmar.

När det gäller samiska seniorträffar, har vi haft ett fåtal sådana i vår egen nya lokal i Solidaritetshuset, men har i skrivande stund flyttat tillbaka till Nytorgsträffen, då en del tycker att det är enklare att ta sig dit. Vissa diskussioner har påbörjats i samråd med Stockholms äldreförvaltning om eventuella möten för äldre i stadens regi.

Medlemsträffar

En viktig del av vårt arbete som förening är våra medlemsträffar, och de kommer under året att ske i form av de språk- och kulturutvecklande aktiviteter, familjeträffar och seniorträffar som nämnts ovan.

Publika aktiviteter 2025 och framöver

Föreningens publika aktiviteter riktar sig både till samer och övrig intresserad befolkning i Stockholmsområdet, både för att belysa och stärka vår kultur och för att berika kulturlivet i Stockholm. Ytterligare en anledning är att försöka minska den enormt stora kunskapsbrist som finns i Sverige och i Stockholm när det gäller samisk historia och diverse statliga beslut som vi som urfolk varit och är utsatta för.

Vi kommer naturligtvis att fortsätta fira den samiska nationaldagen den 6 februari. Det gjorde vi med traditionsenlig flagghissning med jojk och tal vid Stadshuset, och ett efterföljande program i samarbete med Skansen och Kulturhuset stadsteatern. Vi jobbar för att dagen ska uppmärksammas ännu mer och av fler aktörer. Vi tycker exempelvis att firandet i Oslo är ett bra exempel på hur Stockholms stad skulle kunna hjälpa till att uppmärksamma dagen mer. De har offentlig flaggning på flera platser och bjuder in 500 gäster att delta i en lunchbjudning med firande i Oslo rådhus. Arrangemanget genomförs tillsammans med Samisk hus.

Vi planerar för att anordna teatergästspel under året och ser över vilka möjligheter som finns. I juni deltar vi i den årligt återkommande 5-folksfestivalen. Vi kommer också att vara representerade i Almedalen och bedriva opinionsarbete tillsammans med Same Ätnam, Saminuorra och Amnesty Sápmi.

Utspritt under hela året planerar vi även för att fortsätta föreläsningsserien som bl.a. syftar till att undervisa oss själva och icke-samer om varför vi samer kan tyckas vara emot den så kallade gröna

omställningen, när det vi verkligen önskar är att se en grönare och mer hållbar värld för framtida generationer och vad som är viktigt för en levande samisk kultur.

I augusti kommer vi att delta Prideparaden likt liknande tidigare år.

Den 18 oktober kommer vi åter att arrangera en Minnesdag i samarbete med Amnesty Sápmi. Under 2025 kommer det handla om rasism och polarisering. Vi räknar med att Minnesdagen som koncept kommer att fortsätta kommande år.

Verksamhetsåren 2026-2027

Under åren 2026-2027 fortsätter vi med, och förhoppningsvis utökar, de publika aktiviteter samt språk- och kulturutvecklande aktiviteter som vi genomför under 2025. Förhoppningsvis har vi då också kommit längre i diskussionerna om ett samiskt kulturcenter i Stockholm.

Språk

I Stockholm bor samer som är tillhöriga samtliga de samiska variationerna. Lagstiftning och stöd omfattar nu fem språk; nordsamiska, sydsamiska, lulesamiska, umesamiska och pitesamiska. Målet är att över treårsperioden höja aktivitetsnivån med fler språkcaféer, språkkurser och språkbad för samtliga språkvarieteter.

Barn och unga

Vi vill vara med och se till att den samiska förskoleverksamheten motsvarar familjernas behov, och eventuellt att den nuvarande förskolan på Södermalm kompletteras med en mobil verksamhet i kranskommunerna.

Vi önskar även se fler aktivitetsdagar riktade mot barn med samisk anknytning, där möjlighet ges för samiskt kulturutövande i praktiska former – såsom matlagning, jojk, tältkåta och enklare duodji/vaetnoe/slöjd.

Slöjd och andra möten

Ett mål är att genomföra fler slöjdkurser per år, en för hårdslöjd, att slöjdcaféernas verksamhet kan utvecklas med fler träffar samt att verka för att alla samer känner till att de är välkomna att bara komma för en kopp kaffe och samtal. Där kan det finnas utrymme för andra samtal om exempelvis sin samiska identitet.

Andra lättsamma mötesformer bör också utformas. Förslag är att en samisk pubträff kan ske med regelbundenhet, liksom samisk loppis, bokcirklar och filmkvällar.

Äldres kulturutveckling och omsorg

Sameföreningen kommer att fortsätta att söka stöd för och genomföra samiska träffar för seniorer och daglediga. Målet är att utveckla den verksamheten till en kvalitets- och resursnivå jämförlig med den i Umeå, där de har en träff i veckan med en resursperson anställd på halvtid för planering, genomförande och kontaktarbete. Då skulle vi även kunna erbjuda uppsökande kontaktverksamhet med samiska äldre som har svårt att ta sig till en central träfflokal. Här har staden särskilda stödformer för detta.

Vi har påbörjat diskussioner med både stad och region när det gäller äldreomsorg. Vi ser att detta område kommer att ha stort fokus inom föreningens arbete i framtiden. Hur kan vi på olika sätt med myndigheter förbättra möjligheterna för äldre samer att få ta del av samisk kultur och mat på sina

respektive boenden? Konsultationer med Stockholms stad och äldreförvaltningen har påbörjats.

Avslutningsvis vill vi påminna om att en stor framgångsfaktor i föreningen är om medlemmar kommer med önskemål och hjälper till i samband med aktiviteter. Det är ett bra sätt att komma in i verksamheten, träffa varandra, få idéer m.m.

Det är också nödvändigt för att vi skall klara av alla dessa planerade aktiviteter. Antalet personer i styrelsen och samrådsgrupp är begränsat, och de flesta av oss jobbar många timmar utan ersättning. Inför årsmötet 2025 kommer valberedningen föreslå två yngre kandidater som adjungerande till styrelsen, som extrahjälper, för att komma in i styrelsearbetet och kanske på sikt intressera sig för att delta i styrelsens arbete.

Vi försöker också hitta fler medlemmar som kanske kan arbeta som projektledare för enskilda projekt och på så sätt avlasta styrelsen. Fundera gärna på vad du skulle vilja och kunna hjälpa till med. Vi tar gärna emot synpunkter och förslag från er medlemmar.

Så sammanfattningsvis för de kommande åren;

Vi kommer lägga ner mycket fokus på att förbättra samråd och konsultationer

Vi behöver full finansiering av en verksamhetsledare

Vi önskar en samisk samordnare på kommunen med samisk kompetens.

Vi önskar om möjligt verksamhetsstöd från Stockholms stad, för att kunna bedriva ett mer långsiktigt arbete.

Fokus på att göra samisk äldreomsorg tillgänglig.

Vi vill verka tillsammans med Stockholm Stad för att bilda ett samiskt kulturcentrum

På sikt vill vi verka för ett samiskt museum i Stockholm.

Vi ser fram emot detta kommande år tillsammans med er medlemmar!

Inger Axiö Albinsson
Ordförande

Lena Ullman
Kassör

Kerstin Berg
Ledamot

Inger Björnemalm
Ledamot

Maritha Sandberg Lööf
Ledamot

Tomas Silfver
Suppleant

Björn Clemenson
Suppleant

Signeras elektroniskt av styrelsen genom elektronisksignering.se och ebox.nu.